

عنوان مقاله

همایش بزرگداشت پدیدآورندگان «دانشنامه امام علی (ع)»

نویسنده

علی محمدی

متن مقاله

آیین بزرگداشت پدیدآورندگان «دانشنامه امام علی (ع)» بیست و نهم اردیبهشت ماه سال جاری، با حضور اندیشمندان، استادان، فضلا، محققان و جویندگان علوم علوی در سالن اجتماعات مدرسه علمیه دارالشفاء قم، برگزار گردید. در آغاز این مراسم حجت الاسلام والمسلمین صادقی رشاد ریاست پژوهشگاه و سرپرست «دانشنامه امام علی (ع)» سخنرانی کرد.

ایشان در بخشی از سخنان خود، به تشریح وظایف و نقش امامت پرداخت و پس از بیان این که اجتهاد در امتداد امامت است، با اشاره به نیازهای گوناگون علمی - فرهنگی امروز، راه کارهایی را برای رفع این نیازها و پاسخ به پرسش های نوظهور ارائه کرد.

در ادامه این همایش حضرت آیت الله جوادی آملی سخنان مبسوطی ارائه فرمودند. ایشان با قدردانی از تلاش پدیدآورندگان «دانشنامه امام علی (ع)»، سطح علمی آن را از کتاب ارزنده «الغدیر» بالاتر دانست و سپس با بیان این که قرآن و عترت پاسخگوی نیازهای محلی، منطقه ای و بین المللی است، بخش وسیعی از گفتار خود را به تشریح و تثبیت جایگاه عقل در منابع دین اختصاص داد. در پایان این مراسم ضمن قدردانی از پدیدآورندگان «دانشنامه امام علی (ع)» به نویسندگان برتر جوایزی اهدا شد.

نگاهی به «دانشنامه امام علی (ع)»

«دانشنامه امام علی (ع)» دائرة المعارفی موضوعی در زمینه شخصیت، سیره و اندیشه های امیرالمؤمنین علی ابن ابی طالب است که در شش هزار صفحه و دوازده جلد سامان یافته و دارای یکصد و سی مدخل اصلی و حدود سه هزار مدخل فرعی است. این موسوعه علمی که با همکاری بیش از دویست تن از دانشوران و استادان حوزه و دانشگاه تألیف شده است، در سال ۱۳۸۰ در حوزه دین پژوهی، پژوهش برتر شناخته شد.

ویژگی‌ها

- ✓ اهتمام ویژه به تجزیه و تحلیل و تبیین مباحث فکری معاصر و قضایای نوپدید، با استناد به کلمات و سیره امام، حکمت و بلاغت علی (ع)؛
- ✓ بررسی مقایسه‌ای پاره‌ای از نظریات معاصر در مباحث تئوریک؛
- ✓ تنوع موضوعات و جامعیت نسبی مجموعه، در زمینه بررسی زوایای گوناگون و ابعاد مختلف شخصیت و اندیشه آن بزرگوار؛
- ✓ ساختارمندی و همسو بودن موضوعات مطرح شده در مقالات؛
- ✓ تفصیل در تحقیق موضوعات و اجتناب از کلی‌گویی؛
- ✓ تقلید گریزی و عدم اتکا به مشهورات و تحلیل‌های شایع، و نهراسیدن از نتایج نوپدید، ضمن رعایت احتیاط علمی در تألیف مقالات؛
- ✓ استقصا و تتبع جامع مضامین خطب و رسائل و روایات رسیده از حضرت، در قلمرو مدخل‌های مورد تحقیق؛
- ✓ همسانی و یکدستی مجموعه از لحاظ رعایت قواعد علمی پژوهش و نگارش؛
- ✓ استناد به منابع دست‌اول در موضوعات تاریخی و سیروی؛
- ✓ استفاده از زبان علمی و نثر معیار و پرهیز از آواز‌گری و شعارپردازی؛
- ✓ اشتغال بر شبکه معنایی جامع و نمایه‌ها و فهارس موضوعی؛

ساختار

ساختار علمی دانشنامه امام علی (ع) در ده زمینه کلان به سامان رسیده است:

۱. حکمت و معرف، جلد اول؛ ۲. مبدأ و معاد، جلد دوم؛ ۳. نبوت و امامت، جلد سوم؛ ۴. اخلاق و سلوک، جلد چهارم؛ ۵. حقوق، جلد پنجم؛ ۶. سیاست، جلد ششم؛ ۷. اقتصاد، جلد هفتم؛ ۸. تاریخ، جلد هشتم و نهم؛ ۹. سیره، جلد دهم و یازدهم؛ ۱۰. مرجع‌شناسی، جلد دوازدهم.

منبع

مجله پژوهش و حوزه، بهار ۱۳۸۱، شماره ۹، (۲ صفحه از ۱۹۶ تا ۱۹۷)